



INTERNATIONAL MONETARY FUND FACTSHEET

Το ΔΝΤ και η Ευρώπη

Το ΔΝΤ είναι ιδιαίτερα δραστήριο στην Ευρώπη όπου παρέχει συμβουλές εφαρμοσμένης πολιτικής, χρηματοδότηση και τεχνική βοήθεια. Συνεργαζόμαστε σε ανεξάρτητη βάση αλλά και σε συνεργασία με Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, όπως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η δραστηριότητα του ΔΝΤ εντατικοποιήθηκε με την έναρξη της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης το 2008, και κλιμακώθηκε περαιτέρω από τα μέσα του 2010 σαν αποτέλεσμα της κρίσης στη ζώνη του Ευρώ.

Σύμβουλος πολιτικής σε μεμονωμένες χώρες

Το ΔΝΤ είναι σύμβουλος πολιτικής και παρέχει οικονομικές αναλύσεις μέσα στο πλαίσιο μιας διαδικασίας συνεχούς [παρακολούθησης](#) μεμονωμένων οικονομιών, η οποία ολοκληρώνεται με τακτικές (συνήθως ετήσιες) διαβουλεύσεις με μεμονωμένες χώρες-μέλη.

Οι συνομιλίες είναι γνωστές σαν «διαβουλεύσεις του Άρθρου IV» γιατί προβλέπονται από το Άρθρο IV των Άρθρων του Καταστατικού του ΔΝΤ. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων του Άρθρου IV, μια ομάδα οικονομολόγων του ΔΝΤ επισκέπτεται τη χώρα για να αξιολογήσει τις οικονομικές και τις χρηματοπιστωτικές εξελίξεις και για να ανταλλάξει απόψεις με την κυβέρνηση και την κεντρική της τράπεζα. Η ομάδα συναντάται επίσης με βουλευτές και με εκπροσώπους από του επιχειρηματικού κόσμου, με συνδικαλιστικές οργανώσεις, και με κοινωνικούς φορείς. Η ομάδα αναφέρει τα ευρήματά της στη Διοίκηση του ΔΝΤ και ακόλουθα τα προωθεί για συζήτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΝΤ, καθώς και στην ενδιαφερόμενη χώρα, η οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει τα σχετικά αποτελέσματα για την επικαιροποίηση των αποφάσεων της σχετικά με την πολιτική που εφαρμόζει.

Η αξιολόγηση της ζώνης του ευρώ

Εκτός από τις συζητήσεις πολιτικής με τα 17 μεμονωμένα μέλη της ζώνης του Ευρώ, το ΔΝΤ έχει ετήσιες διαβουλεύσεις με τη ζώνη του Ευρώ στο σύνολό της. Παρόμοιες συζητήσεις γίνονται με άλλες νομισματικές ενώσεις, όπως με την Οικονομική και Νομισματική Κοινότητα της Κεντρικής Αφρικής, τη Νομισματική Ένωση της Ανατολικής Καραϊβικής και την Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Δυτικής Αφρικής. Όμως, αυτές οι συζητήσεις έχουν επισημοποιηθεί μόνο στην Ευρώπη σαν αναπόσπαστο μέρος της αξιολόγησης των επί μέρους μελών της νομισματικής ένωσης από το ΔΝΤ.

Σαν μέρος των διαβουλεύσεων της ζώνης του Ευρώ, το προσωπικό του ΔΝΤ ανταλλάσσει απόψεις με τους ομόλογους του από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που είναι αρμόδιοι για τις νομισματικές πολιτικές και τις πολιτικές συναλλαγματικής ισοτιμίας, καθώς και για κοινές πολιτικές άλλων τομέων, όπως τις ρυθμίσεις και την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα, τις πολιτικές του εμπορίου και του ανταγωνισμού, καθώς και άλλες διαρθρωτικές πολιτικές. Η τελική έκθεση του προσωπικού περιλαμβάνει επίσης μια αξιολόγηση της δημοσιονομικής κατάστασης της ζώνης του Ευρώ στο σύνολό της, σαν μέρος της αξιολόγησης των μακροοικονομικών πολιτικών.

Μέσα στο πλαίσιο των [διαβουλεύσεων](#), το προσωπικό παρουσιάζει τις απόψεις του ΔΝΤ σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές και τις πολιτικές της ζώνης του Ευρώ στην

Ευρωζώνη, η οποία αποτελείται από τους 17 Υπουργούς Οικονομικών της ζώνης του Ευρώ.

Οι περιφερειακές αναλύσεις στο πλαίσιο των παγκόσμιων οικονομικών και χρηματοπιστωτικών προβλέψεων

Η ανάλυση και οι προβλέψεις που περιέχονται στις κύριες εκδόσεις του ΔΝΤ *Παγκόσμια Οικονομική Προοπτική (World Economic Outlook)*, *Έκθεση Παγκόσμιας Οικονομικής Σταθερότητας (Global Financial Stability Report)* και *Δημοσιονομική Παρακολούθηση (Fiscal Monitor)* οι οποίες εκδίδονται δύο φορές το χρόνο, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία της παρακολούθησης εκ μέρους του ΔΝΤ των οικονομικών εξελίξεων και των πολιτικών, καθώς και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στις χώρες-μέλη. Σε διάφορα τμήματα αυτών των εκδόσεων εξετάζονται τακτικά οι οικονομικές εξελίξεις, καθώς και σημαντικά θέματα πολιτικής σε προηγμένες χώρες και σε Ευρωπαϊκές χώρες με αναδυόμενες οικονομίες.

Η αξιολόγηση του χρηματοπιστωτικού τομέα

Το 2011, στελέχη του ΔΝΤ διεξήγαγαν για πρώτη φορά μια Ευρωπαϊκή Άσκηση του Πλαισίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFFE), η οποία αναμένεται ότι θα είναι ο προπομπός ενός [Προγράμματος Αξιολόγησης Χρηματοπιστωτικού Τομέα \(Financial Sector Assessment Program\)](#) (FSAP) για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένας ιδιαίτερος τομέας επικέντρωσης της EFFE του 2011 ήταν η συνοχή και ο σχεδιασμός του νέου πλαισίου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ΕΕ, το οποίο ενισχύεται σημαντικά καθώς μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα μεταφέρεται προς το επίπεδο της ΕΕ. Ένα πρόγραμμα FSAP θα πραγματοποιηθεί στην ΕΕ το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

Η ανάλυση των παράπλευρων επιπτώσεων

Το ΔΝΤ έχει επίσης εκπονήσει εκθέσεις "παράπλευρων επιπτώσεων" για τις πέντε

Από που προέρχονται τα χρήματα

Οι περισσότεροι [πόροι του ΔΝΤ](#) που κατανέμονται σε διάφορες δραστηριότητες στην Ευρώπη εισφέρονται από χώρες-μέλη, κυρίως με την καταβολή της συμμετοχής τους (ποσοστώσεις). Στις αρχές του 2009, το ΔΝΤ υπέγραψε έναν αριθμό διμερών συμφωνιών για δάνεια και αγορές τίτλων για να ενισχύσει της δυνατότητα του να στηρίζει χώρες-μέλη κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Στις αρχές του 2011 ενεργοποιήθηκαν οι τροποποιημένες και διευρυμένες Νέες Συμφωνίες Δανεισμού (New Arrangements to Borrow, NAB). Στο σημείο αυτό, οι διμερείς συμφωνίες των συμμετεχόντων στις NAB ενσωματώθηκαν στις NAB.

Τον Δεκέμβριο του 2011, χώρες της ζώνης του Ευρώ δεσμεύθηκαν να παράσχουν [πρόσθετους πόρους](#) στο ΔΝΤ ύψους 150 δισεκατομμυρίων Ευρώ (\$200 δισεκατομμύρια). Μετά από αίτηση των μελών μας, πέρασε μέσω της Διεθνούς Νομισματικής και Χρηματοπιστωτικής Επιτροπής και με τη γενική υποστήριξη των ηγετών της G-20 στη σύνοδο κορυφής των Κανών, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΝΤ εξέτασε την επάρκεια των πόρων του Ταμείου τον Ιανουάριο και τον Μάρτιο του 2012. Τον Απρίλιο του 2012, πολλές χώρες-μέλη δεσμεύθηκαν να συνεισφέρουν πάνω από \$430 δισεκατομμύρια για την περαιτέρω ενίσχυση των πόρων του ΔΝΤ.

οικονομίες του κόσμου οι οποίες λόγω των εμπορικών, οικονομικών και άλλων σχέσεων τους επηρεάζουν περισσότερο τις άλλες χώρες του κόσμου. Δύο από τις οικονομίες αυτές είναι της [ζώνης του Ευρώ](#) και του [Ηνωμένου Βασιλείου](#). Οι εκθέσεις παράπλευρων επιπτώσεων μελετούν τις επιπτώσεις που προκαλούν δευτερογενώς οι εξελίξεις σε συγκεκριμένες χώρες των οποίων οι πολιτικές ή οι ιδιαίτερες συνθήκες δύνανται να επηρεάσουν σημαντικά τη σταθερότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Παροχή χρηματοδότησης

Κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, μερικές Ευρωπαϊκές χώρες με αναδυόμενες οικονομίες ζήτησαν [οικονομική βοήθεια](#) από το ΔΝΤ για να ξεπεράσουν τις δημοσιονομικές και τις εξωτερικές τους ανισορροπίες. Στο διάστημα 2010-12 τρία μέλη της ζώνης του Ευρώ –η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ιρλανδία- κατέφυγαν επίσης σε πόρους του ΔΝΤ.

Η χρηματοδότηση του ΔΝΤ στην Ευρώπη παρέχεται κυρίως με [Συμφωνίες Ετοιμότητας \(Stand-By Agreements\)](#) (SBA) με [Ευέλικτο Πιστωτικό Όριο \(Flexible Credit Line\)](#) (FCL), με [Πιστωτικό Όριο Πρόληψης και Ρευστότητας \(Precautionary and Liquidity Line\)](#) (PLL) και με [Διευρυμένο Χρηματοδοτικό Μηχανισμό \(Extended Fund Facility\)](#) (EFF).

Από τις 16 Αυγούστου 2012, το ΔΝΤ είχε συμφωνίες με 12 χώρες στην Ευρώπη (βλέπε Πίνακα) με συνολικές δεσμεύσεις περίπου €124,7 δισεκατομμύρια ή \$187.9 δισεκατομμύρια (με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της 15^{ης} Αυγούστου 2012). Αυτό σημαίνει ότι το ΔΝΤ έχει αυτή τη στιγμή δεσμευμένο στην Ευρώπη περίπου το 62% του συνόλου των διαθέσιμων πόρων που διαθέτει σε διάφορα προγράμματα χρηματοδότησης.

Το μεγαλύτερο μέρος του πρώτου κύματος προγραμμάτων χρηματοδότησης του ΔΝΤ στην περίοδο 2008-09 δόθηκε σε Ευρωπαϊκές χώρες με αναδυόμενες οικονομίες. Το ΔΝΤ ενέκρινε "εμπροσθοβαρή", ευέλικτα και μεγάλου ύψους προγράμματα χρηματοδότησης για πολλές Ευρωπαϊκές χώρες με αναδυόμενες οικονομίες. Σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης – συμπεριλαμβανομένης της Ουγγαρίας, της Λετονίας και της Ρουμανίας- αυτή η χρηματοδότηση δόθηκε σε συνδυασμό με την ΕΕ. Το ΔΝΤ χρηματοδότησε επίσης στην [Ισλανδία](#) όταν κατέρρευσε το τραπεζικό της σύστημα στα τέλη του 2008.

Η πείρα που αποκτήθηκε από τα κοινά προγράμματα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη αποδείχθηκαν χρήσιμη όταν χώρες της Ευρωζώνης –Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία- ζήτησαν βοήθεια από το ΔΝΤ. Στο στάδιο εκείνο, η συνεργασία διευρύνθηκε και συμπεριέλαβε έναν ακόμη εταίρο, την ΕΚΤ. Αυτή η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ του ΔΝΤ, της ΕΕ και της ΕΚΤ έγινε γνωστή σε χρηματοδοτούμενες χώρες σαν «Τρόικα».

Προσφάτως, το ΔΝΤ συμφώνησε να παρακολουθεί την Ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αρωγή για το πρόγραμμα ανακεφαλαίωσης των τραπεζών της Ισπανίας με την παροχή τεχνικής αρωγής. Ο σκοπός της εμπλοκής του ΔΝΤ είναι η στήριξη των προσπάθειών των Ισπανικών Αρχών για την εξυγίανση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την παροχή ανεξάρτητων συμβουλών. Αυτό συνεπάγεται την τακτική παρακολούθηση του χρηματοπιστωτικού τομέα της Ισπανίας, περιλαμβανομένης της προόδου των μεταρρυθμίσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα για τις οποίες έχει δεσμευτεί η κυβέρνηση όταν συμφώνησε το δάνειο με τους Ευρωπαίους εταίρους της.

Πώς λειτουργεί η «Τρόικα»

Η συνεργασία μέσω της Τρόικας αποσκοπεί στη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνοχής και της αποτελεσματικότητας στις συνομιλίες μεταξύ στελεχών του ΔΝΤ με κυβερνήσεις σχετικά με τις πολιτικές που χρειάζονται για να ξαναφέρουν τις οικονομίες τους στο δρόμο της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και για τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Αν και το ΔΝΤ συνεργάζεται στενά με τα άλλα μέλη της Τρόικας, οι τελικές αποφάσεις σχετικά με τις χρηματοδοτήσεις και την παροχή συμβουλών λαμβάνονται από το 24-μελές Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΝΤ, ανεξάρτητα από την Τρόικα.

Η Πρωτοβουλία Συντονισμού των Ευρωπαϊκών Τραπεζών

Άλλη μια συνεργατική προσπάθεια, η Πρωτοβουλία Συντονισμού των Ευρωπαϊκών Τραπεζών (ευρύτερα γνωστή σαν «Πρωτοβουλία της Βιέννης»), [δρομολογήθηκε στο αποκορύφωμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης](#) για να αποτραπεί μια ευρεία και ασυντόνιστη αποχώρηση διασυννοριακών τραπεζικών ομίλων από την περιοχή, κάτι που θα προκαλούσε συστημικές τραπεζικές κρίσεις όχι μόνο σε μεμονωμένες χώρες αλλά και σε ολόκληρη την περιοχή.

Η Πρωτοβουλία της Βιέννης έφερε κοντά το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, την Παγκόσμια Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ, χώρες προέλευσης και χώρες υποδοχής κεντρικών τραπεζών, κανονιστικές και δημοσιονομικές αρχές, καθώς και τους μεγαλύτερους τραπεζικούς ομίλους της δύσης που δραστηριοποιούνται σε αναδυόμενες οικονομίες της Ευρώπης. Αυτό βοήθησε να διασφαλιστεί ότι οι ξένες τράπεζες θα συνέχιζαν τη δραστηριότητά τους στην Ανατολική Ευρώπη και ότι θα τηρούσαν στο ακέραιο τις ανειλημμένες τους υποχρεώσεις, μαζί με τα προγράμματα που στηρίζονταν από ΔΝΤ-ΕΕ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, στην Ουγγαρία, στη Λετονία, στη Ρουμανία και στη Σερβία.

Αν και οι δεσμεύσεις των τραπεζών σύμφωνα με την Πρωτοβουλία της Βιέννης όσον αφορά την παρακολούθηση των ανοιγμάτων έληξαν με το πέρας των προγραμμάτων που στηρίζονταν από το ΔΝΤ και την ΕΕ, στα μέσα Ιουλίου οι συμμετέχοντες στην Πρωτοβουλία της Βιέννης υιοθέτησαν μια νέα δήλωση αποστολής που θα καθοδηγεί τις μελλοντικές τους εργασίες. Οι δύο τομείς ενδιαφέροντος της είναι: (i) η στενή παρακολούθηση της απομόχλευσης διασυννοριακών τραπεζών στην Κεντρική Ευρώπη και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (CESEE), και (ii) ο συντονισμός χωρών προέλευσης-υποδοχής για τραπεζικές εργασίες στη CESEE. Η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα εκπόνησης τακτικών εκθέσεων σχετικά με την απομόχλευση στην CESEE (που θα καταρτίζονται από το προσωπικό του ΔΝΤ) για την υπογράμμιση συστημικών ανησυχιών και για την ενημέρωση των αρμόδιων εθνικών και Ευρωπαϊκών αρχών.

Προγράμματα χρηματοδότησης του ΔΝΤ στην Ευρώπη

Από τις 15 Αυγούστου 2012 το ΔΝΤ είχε συμφωνίες προγραμμάτων με 10 χώρες στην Ευρώπη με συνολικά ποσά περίπου 124,06 δισεκατομμύρια Ευρώ ή 186,97 δισεκατομμύρια δολάρια¹

Μέλος ³	Ημερομηνία Έναρξης	Ημερομηνία Λήξης	Ποσό που Συμφωνήθηκε (δισ)			Υπόλοιπα που δεν έχουν Ληφθεί (δισ)		
			Ευρώ (δισ.) ²	Δολάρια (δισ.) ²	Ποσοστό επί της ποσόστωσης	Ευρώ (δισ.) ²	Δολάρια (δισ.) ²	Ποσοστό επί της ποσόστωσης
Διευθετήσεις Ετοιμότητας (Stand-by Arrangements)								
Κοσσυφοπέδιο	27/4/12	26/12/13	0,11	0,17	154	0,06	0,09	81
Ρουμανία	31/3/11	30/3/13	3,79	5,72	300	3,79	5,72	300
Δημοκρατία της Σερβίας	29/9/11	28/3/13	1,15	1,73	200	1,15	1,73	200
Ουκρανία	28/7/10	27/12/12	12,28	18,50	729	9,51	14,34	565
Διευρυμένοι Χρηματοδοτικοί Μηχανισμοί (Extended Fund Facility)								
Ελλάδα	15/3/12	14/3/16	29,20	44,00	2.159	27,48	41,42	2.032
Ιρλανδία	16/12/10	15/12/13	23,90	36,01	1.548	5,45	8,21	353
Μολδαβία ⁴	29/1/10	28/1/13	0,23	0,34	150	0,09	0,13	58
Πορτογαλία	20/5/11	19/5/14	29,15	43,92	2.306	8,10	12,21	641
Ευέλικτο Πιστωτικό Όριο (Flexible Credit Line)								
Πολωνία	21/1/11	20/1/13	23,53	35,46	1.135	23,53	35,46	1,135
Πιστωτικό Όριο Πρόληψης και Ρευστότητας (Precautionary and Liquidity Line)								
Π.Γ.Δ. Μακεδονίας	19/1/11	18/1/13	0,51	0,76	600	0,27	0,40	314
Διευρυμένος Πιστωτικός Μηχανισμός (Extended Credit Facility)								
Μολδαβία ⁴	29/1/10	28/1/13	0,23	0,34	150	0,03	0,05	23
Σύνολο			124,06	186,97		79,46	119,75	
Πηγή: Υπολογισμοί στελεχών του ΔΝΤ								
¹ Τα συνολικά ποσά μπορεί να μην συμφωνούν λόγω στρογγυλοποιήσεων								
² Υπολογίστηκε με τον πολλαπλασιασμό του ποσού του προγράμματος σε μονάδες Ειδικού Τραβηχτικού Δικαιώματος (SDR) επί της σχετικής συναλλαγματικής ισοτιμίας της 15ης Αυγούστου 2012.								
³ Οι συμφωνίες με τη Δημοκρατία της Σερβίας, τη Ρουμανία, την Πολωνία και την ΠΓΔ Μακεδονίας αντιμετωπίζονται από τις αρχές σαν προληπτικές								
⁴ Μικτές συμφωνίες Διευρυμένου Χρηματοδοτικού-Διευρυμένου Πιστωτικού Μηχανισμού								

Παροχή τεχνικής αρωγής

Η τεχνική αρωγή του ΔΝΤ βοηθάει τις χώρες να βελτιώσουν τις δυνατότητες των θεσμικών τους οργάνων και την αποτελεσματικότητά τους στη χάραξη πολιτικής. Στο ρόλο αυτό, συνεισφέρει στη συνολική αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων παρακολούθησης και δανεισμού του ΔΝΤ.

Το ΔΝΤ παρέχει τεχνική αρωγή σε αρκετούς τομείς, όπως μακροοικονομική πολιτική, φορολογική πολιτική και διοίκηση φορολογικών εσόδων, νομισματική πολιτική, το σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών, σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα, νομικά πλαίσια, και μακροοικονομικές και χρηματοπιστωτικές στατιστικές. Ειδικότερα, οι προσπάθειες των τελευταίων ετών για την ενίσχυση του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης, έχουν δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για τεχνική αρωγή από το ΔΝΤ.

Το ΔΝΤ παρέχει τεχνική αρωγή με διάφορους τρόπους. Η αρωγή παρέχεται συχνά με αποστολές προσωπικού περιορισμένης διάρκειας από την κεντρική διοίκηση, ή με την τοποθέτηση εμπειρογνομόνων ή/και μονίμων συμβούλων για χρονικές περιόδους που διαρκούν από μερικές εβδομάδες μέχρι μερικά χρόνια. Η αρωγή μπορεί επίσης να παρασχεθεί με τη μορφή τεχνικών και διαγνωστικών μελετών, εκπαιδευτικών

προγραμμάτων, σεμιναρίων, εκπαιδευτικών εργαστηρίων, καθώς και με «επιγραμμική» παροχή συμβουλών και υποστήριξης μέσω διαδικτύου.

Το ΔΝΤ υιοθετεί όλο και περισσότερο μια περιφερειακή προσέγγιση στην παροχή τεχνικής αρωγής και εκπαίδευσης. Το Ινστιτούτο του ΔΝΤ οργανώνει στο Κοινό Ινστιτούτο της Βιέννης στην Αυστρία, σειρές εκπαιδευτικών μαθημάτων για κρατικούς λειτουργούς από χώρες-μέλη της ΕΕ και από άλλες μεταβατικές οικονομίες στην Ευρώπη και την Ασία.